

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-339/15

**Süüteoasi
järgmise isiku suhtes:
Luc Vanderborght**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel, strafzakeni)

Eelotsusetaotlus – ELTL artikkel 56 – Teenuste osutamise vabadus – Suuhooldus- ja hambaraviteenused – Liikmesriigi õigusnormid, mis keelavad täielikult suuhooldus- ja hambaraviteenuste reklaami – Piiriülese elemendi olemasolu – Rahvatervise kaitse – Proportsionaalsus – Direktiiv 2000/31/EÜ – Infoühiskonna teenus – Reklaam veebisaidi vahendusel – Reguleeritud kutseala esindaja – Kutse-eeskirjad – Direktiiv 2005/29/EÜ – Ebaausad kaubandustavad – Liikmesriigi õigusnormid tervishoiu kohta – Liikmesriigi õigusnormid reguleeritud kutsealade kohta

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu (kolmas koda) 4. mai 2017. aasta otsus

1. *Õigusaktide ühtlustamine – Ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausad kaubandustavad – Direktiiv 2005/29 – Liikmesriigi õigusnormid, mis keelavad täielikult suuhooldus- ja hambaraviteenuste reklaami – Lubatavus*

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/29, artikkel 8)

2. *Õigusaktide ühtlustamine – Elektrooniline kaubandus – Direktiiv 2000/31 – Infoühiskonna teenuste osutamine – Kutseala liikme poolt pakutava sellise teenuse osaks olevate kommertsteedaannete lubamine – Mõiste „kommertsteedaanne“ – Suuhooldus- ja hambaraviteenuste reklaam hambaarsti loodud veebisaidi kaudu – Hõlmamine*

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/31, põhjendus 18 ja artikli 2 punkt f ja artikkel 8)

3. *Õigusaktide ühtlustamine – Elektrooniline kaubandus – Direktiiv 2000/31 – Infoühiskonna teenuste osutamine – Kutseala liikme poolt pakutava sellise teenuse osaks olevate kommertsteedaannete lubamine – Liikmesriigi õigusnormid, mis keelavad täielikult, sealhulgas elektrooniliselt, hambaarstidel reklaamida suuhooldus- ja hambaraviteenuseid – Lubamatus*

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/31, artikli 8 lõige 1)

4. *Eelotsuse küsimused – Euroopa Kohtu pädevus – Piirid – Küsimus, mis on esitatud vaidluses, mille kõik asjaolud on seotud ainult ühe liikmesriigiga – Pädevus seoses võimaliku mõjuga teistest liikmesriikidest pärit isikutele*

(ELTL artikkel 267)

5. *Teenuste osutamise vabadus – Asutamisevabadus – Asutamislepingu sätted – Nende kahe põhivabadusega seotud siseriikliku meetme hindamine – Kohaldatavate õigusnormide kindlakstegemise kriteeriumid*

(ELTL artiklid 49 ja 56)

6. *Teenuste osutamise vabadus – Piirangud – Hambaraviteenused – Liikmesriigi õigusnormid, mis keelavad täielikult suuhooldus- ja hambaraviteenuste reklaami – Lubamatus – Põhjendatus – Rahvatervise kaitse – Puudumine – Proportsionaalsuse põhimõtte rikkumine*

(ELTL artikkel 56)

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv), tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus niisugused liikmesriigi õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis kaitsevad rahvatervist ja hambaarstiameti väärikust, esiteks keelates üldiselt ja täielikult suuhooldus- ja hambaraviteenuste reklaami mis tahes vormis ja teiseks kehtestades tagasihoidlikkuse nõuded, millele peab vastama hambaravikabineti silt.

(vt punkt 30 ja resolutsiooni punkt 1)

2. Direktiivi 2000/31 põhjenduses 18 on täpsustatud, et mõiste „infoühiskonna teenused“ on seotud *on-line* toimuva mitmesuguse majandustegevusega ja et need ei piirdu ainult nende teenustega, mis on seotud *on-line* tehtud lepingutega, vaid laienevad, niivõrd kuivõrd need kujutavad endast majandustegevust, ka teenustele, mille eest nende saajad ei maksa, nagu teenused, mis pakuvad *on-line* infot või kommertsteadaandeid. Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et veebireklaami puhul võib olla tegemist infoühiskonna teenusega direktiivi 2000/31 tähenduses (vt selle kohta kohtuotsus, 15.9.2016, Mc Fadden, C-484/14, EU:C:2016:689, punktid 41 ja 42).

Lisaks on selle direktiivi artikli 2 punktis f täpsustatud, et mõiste „kommertsteadaanne“ hõlmab muu hulgas igasuguseid teadaandeid, mis on kavandatud otseselt või kaudselt edendama reguleeritud kutsealal tegutseva isiku teenuseid. Sellest tuleneb, et suuhooldus- ja hambaraviteenuste reklaam, mida tehakse reguleeritud kutseala esindaja loodud veebilehel, kujutab endast kommertsteadaannet, mis on osa infoühiskonna teenusest või moodustab sellise teenuse direktiivi 2000/31 artikli 8 tähenduses.

(vt punktid 36–39)

3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta), tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugused liikmesriigi õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis keelavad üldiselt ja täielikult suuhooldus- ja hambaraviteenuste reklaami mis tahes vormis, osas, milles need õigusnormid keelavad mis tahes vormis elektroonilisel teel edastatavad kommertsteadaanded, mis hõlmab ka hambaarsti loodud veebisaiti.

Nimelt tuleb märkida, et liidu seadusandja ei ole jätnud reguleeritud kutsealaseid välja direktiivi 2000/31 artikli 8 lõikes 1 ette nähtud ja veebis kommertsteadaannete avaldamist lubava põhimõtte kohaldamisalast. Sellest tuleneb, et kuigi nimetatud säte võimaldab võtta arvesse tervishoiukutsealade eripära, kui koostatakse vastavat ala puudutavaid kutsealaseid eeskirju, mis vajaduse korral reguleerivad rangelt asjaomasest sättest nimetatud veebis avaldatavate kommertsteadaannete vormi ja tingimusi selleks, et muu hulgas tagada, et need ei riivaks patsientide poolset usaldust kutseala

asjatundjate vastu, ei tulene sellest siiski, et nende kutsealaste eeskirjadega võiks kehtival viisil üldiselt ja täielikult keelata mis tahes vormis veebireklaami, mis on mõeldud sellel kutsealal töötava isiku tegevuse edendamiseks.

(vt punktid 48–50 ja resolutsiooni punkt 2)

4. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 53, 56)

5. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 58)

6. ELTL artiklit 56 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugused liikmesriigi õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis keelavad üldiselt ja täielikult ära suuhooldus- ja hambaraviteenuste reklaami mis tahes vormis.

Mis puudutab põhikohtuasjas käsitletava teenuste osutamise vabaduse piiramise vajalikkust, siis tuleb arvestada asjaolu, et inimeste elu ja tervis on aluslepinguga kaitstud hüvede ja huvide hulgas esikohal, ning seda, et liikmesriigid võivad põhimõtteliselt otsustada, millisel tasemel nad kavatsesid rahvatervise kaitse tagada ja kuidas selline tase saavutatakse. Et see tase võib olla liikmesriigiti erinev, tuleb liikmesriikidele jätta teatud kaalutlusruum (vt selle kohta kohtuotsused 2.12.2010, Ker-Optika, C-108/09, EU:C:2010:725, punkt 58, ja 12.11.2015, Visnapuu, C-198/14, EU:C:2015:751, punkt 118). Sellegipoolest tuleb tõdeda, et põhikohtuasjas käsitletavate liikmesriigi õigusnormide kohaldamisest tulenev piirang, mis keelab üldiselt ja täielikult suuhooldus- ja hambaraviteenuste reklaami mis tahes vormis, läheb – hoolimata nimetatud kaalutlusruumist – kaugemale sellest, mis on vajalik, et saavutada liikmesriigi taotletavad eesmärgid, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 66.

Nimelt ei pruugi kõik nende õigusnormidega keelatud reklaamsõnumid iseenesest avaldada käesoleva kohtuotsuse punktis 69 nimetatud eesmärkidele kahjulikku mõju. Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et põhikohtuasjas käsitletavate liikmesriigi õigusnormide eesmärgi võib saavutada ka vähem piiravate meetmetega, mis vajaduse korral reguleerivad rangelt nende teabevahendite vormi ja tingimusi, mida hambaarstidel on õigus kasutada, ent mis ei keela siiski üldiselt ja täielikult ära mis tahes vormis reklaami.

(vt punktid 71–73, 75, 76 ja resolutsiooni punkt 3)